

заняття в ігровій формі для залучення усіх студентів в групі до колективної роботи. Проводити різні змагання з дисципліни.

Для ефективності проведення практичних занять необхідно використовувати мультимедійні технології. Тому викладач повинен володіти інформаційною компетенцією. А саме: збирати, обробляти та аналізувати інформацію для підготовки практичного заняття, робити висновки, будувати прогнози, передавати інформацію студентам, володіти всіма необхідними програмами персонального комп'ютера для проведення практичних занять у комп'ютерних класах, розробляти презентації на мультимедійних пристроях тощо.

Копитько Т. В., ст. викладач,

Лобанова В. А., ст. викладач,

Мельник О. В., викладач,

кафедра іноземних мов факультету маркетингу

НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОМУ ЧИТАННЮ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сучасна методика навчання іноземним мовам особливо наголошує на необхідності посилення прагматичних аспектів вивчення мови, що, в свою чергу, означає практичне володіння мовою у повсякденному спілкуванні і професійній сфері. Випускникам немовних вузів іноземна мова потрібна в основному для більш глибокого освоєння своєї спеціальності. В останні десятиліття вимоги до випускників університетів формуються виключно у категорії компетентності. Компетентність сучасного спеціаліста, окрім інших характеристик, передбачає вміння здобувати професійно важливу інформацію. Не єдиним, але найповнішим джерелом такої інформації є тексти по спеціальності. Про важливість домашнього аналітичного читання було сказано вже досить багато; головне, щоб цей вид роботи не перетворювався на «прийом» певної кількості знаків, визначеною програмою. У даній доповіді йдеться про використання різних видів вправ при навчанні читанню професійно-орієнтованих текстів під час аудиторних занять.

Багато студентів читають повільно, подумки перекладаючи кожне слово на рідну мову. На початковому етапі важливо, хоча і не легко, переконати студентів, що для здобуття інформації не потрібно читати слово за словом, а можна здогаду-

ватися про значення незнайомих слів з контексту, а то і пропускати їх. З цією метою використовують тексти з пропущеними словами (cloze passages). Доведено, що навіть при 18—20 % пропущених слів студенти усвідомлюють, що розуміють текст і можуть відповісти на питання до нього. Звісно, спочатку вибирають більш легкі тексти загальноекономічного змісту (What is economics? Types of economic systems і т. п.), в яких пропускається кожне десяте слово. Потім можна запропонувати тексти з пропусками кожного сьомого, потім і кожного п'ятого слова, а також пропонуються питання на перевірку розуміння прочитаного. Такі вправи розвивають у студентів, поряд з впевненістю, лексичну здогадку та навички поверхового (білого) читання.

Для розвитку швидкості на подальших етапах навчання використовуються тексти для переглядового або пошукового читання. Добре себе зарекомендували вправи наступних типів:

- заголовок статті/тексту пишеться на дошці. Студентам пропонується сформулювати питання, які, на їхню думку, висвітлює текст. Питання записують на дошці. Дається час, за який студенти повинні визначити, чи відповідає текст на зазначені питання;

- диктуються цифри (числівники, відсотки, суми грошей і т. д.) із статті, яка пізніше буде запропонована для переглядового читання. Студенти в парах перевіряють правильність записаних цифр. Потім дається текст і визначається час — 2 хвилини, протягом яких потрібно знайти інформацію, пов'язану з цими цифрами;

- всій групі повідомляється тема статті або на дошці записується її заголовок. Потім кожному студенту (чи парі студентів) пропонується по одному абзацу і дається завдання: протягом 2 хвилин написати одне речення, яке узагальнює ідею абзацу. Варто звернути увагу на необхідність використовувати просту лексику, зрозумілу всім. Потім ці речення по черзі зачитуються, тобто виходить короткий переказ тексту;

- студентам дається завдання знайти і підкреслити в тексті визначення (термін, висновок), що відносяться до даної теми.

Необхідно зауважити, що тексти/статті для вправ такого типу повинні бути сучасними, тема повинна викликати зацікавлення. Також помічено, що якщо такі вправи пропонуються у вигляді змагання між командами, парами або навіть індивідуально, студенти більш мотивовані шукати необхідну інформацію в тексті швидко, використовуючи навички переглядового читання.

Наступним етапом є уміння максимально повно і точно отримати інформацію, що міститься в іноземному тексті, і яка становить професійний інтерес. Навчання вивчаючому читанню передбачає інші види вправ, пов'язані з осмисленням інформації, її інтерпретацією, установкою на тривале запам'ятовування (всієї або частини інформації) уже в процесі читання.

Література

1. *Зимняя И.А.* Ключевые компетенции — новая парадигма результата образования // Высшее образование сегодня. — 2003. — № 5.
2. *Степанова М.М.* Роль теоретических знаний при обучении чтению и переводу англоязычных текстов по специальности // Вопросы методики преподавания в вузе. — СПб.: Изд-во Полит. ун-та, 2008.
3. *Фоломкина С.К.* Некоторые вопросы обучения чтению на иностранном языке в неязыковом вузе / Иностранные языки в высшей школе. — 1971. — № 6.
4. *Mikulecky B.* A short course in teaching reading skills. // Addison-Wesley Publishing Company, 1990.
5. *Emmerson P., Hamilton N.* Five-minute activities for business English. // Cambridge University Press, 2005.

Костенко М. А., асистент кафедри управління персоналом та економіки праці

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ТА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ У ВЕЛИКИХ ГРУПАХ

Незважаючи на використання в системі освіти нових форм навчання, наприклад, дистанційного, аудиторна робота завжди матиме великий потенціал і важливе значення для розвитку суб'єктів навчального процесу, в тому числі, для набуття студентами і слухачами спеціальних професійних компетенцій.

Організація, проведення семінарсько-практичних занять і оцінювання студентів у випадках їх великої чисельності в групі обов'язково виявляють суперечності між загальною кількістю та тривалістю можливих виступів студентів з одного боку та тривалістю семінарсько-практичного заняття з іншого. Крім цього, зрозумілим є те, що можливість глибокого виникнення в певні проблеми, які можуть бути предметом обговорення на семінарсь-